

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z PRZYRODY
Rok szkolny 2017/2018

Nauczyciel na początku roku szkolnego informuje uczniów i rodziców (opiekunów) o wymaganiach edukacyjnych wynikających z realizowanego programu nauczania oraz o sposobach sprawdzania osiągnięć uczniów.

Celem nauczania przyrody na poziomie szkoły podstawowej jest:

- * rozbudzanie zainteresowań przyrodą ,światem , jego różnorodnością, bogactwem i pięknem,
- * rozwijanie umiejętności prowadzenia obserwacji i pomiarów, analizy, uogólniania i wnioskowania,
- * kształcenie rozumienia zjawisk i przemian zachodzących w przyrodzie, pozwalających na podejmowanie codziennych decyzji,
- * rozwijanie wrażliwości ekologicznej,
- * kształtowanie postaw dążących do zachowania równowagi w środowisku, zakłóconej działalnością człowieka,
- * nabywanie umiejętności interpretowania zjawisk przyrodniczych oraz dostrzegania związków przyczynowo-skutkowych,
- * poznanie najbliższego środowiska i specyfiki swojego regionu,
- * kształtowanie postaw związanych z tożsamością kulturową regionu,
- * przygotowanie do wyszukiwania potrzebnych informacji z różnych źródeł,
- * kształcenie umiejętności w zakresie czytania ze zrozumieniem, komunikowania się, współpracy i działania w grupie,
- * nabywanie umiejętności świadomego kierowania własnym rozwojem,
- * przygotowanie do właściwego reagowania na niebezpieczeństwa zagrażające zdrowiu i życiu.

Przedmiotowemu systemowi oceniania podlegać będą:

- sprawdziany pisemne,
- kartkówki,
- odpowiedź ustna,
- aktywność na lekcji,
- zadania domowe,
- konkursy szkolne, międzyszkolne, okręgowe i wojewódzkie,
- prace dodatkowe, długoterminowe, gromadzenie okazów, prowadzenie hodowli, wykonywanie plakatów, albumów, projekty,
- prace nieobowiązkowe – samodzielne propozycje uczniów
- wystawy prac,
- praca w ramach koła zainteresowań.
- Inne formy kontroli ustalone przez nauczyciela i uzgodnione z uczniami

SPRAWDZANIE I OCENIANIE OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW

1. Sprawdziany pisemne po każdym dziale - (testy wyboru, test zadań otwartych i zadania z luką, w których oceniana jest wiedza z danego zakresu, zrozumienie zagadnień, umiejętność logicznego myślenia, poprawność języka, porządek i estetyka zapisu). Każdy sprawdzian zapowiedziany jest z tygodniowym wyprzedzeniem. Zawiera materiał z opracowanego działu powtórzony i utrwalony na lekcji powtórzeniowej. Prace kontrolne są obowiązkowe.

Sprawdziany, testy oceniane są na podstawie punktów, które przeliczane są na oceny:

0 –30%	niedostateczny
31 –54%	dopuszczający
55 –74%	dostateczny
75 –84%	dobry
85 –94%	bardzo dobry
95 - 100%	celujący

Ocena semestralna i roczna nie jest średnią arytmetyczną ocen cząstkowych.

Ogólne wymagania na daną ocenę:

Stopień celujący: 6 (cel) – oznacza zauważalny, wyróżniający się wysiłek i wkład pracy na rzecz osiągnięcia rezultatów, które wykraczają poza sformułowane wymagania programowe, a także umiejętność samodzielnego, twórczego stosowania nabytej wiedzy.

Stopień bardzo dobry: 5 (bdb) – oznacza systematyczny wysiłek i wkład pracy na rzecz skutecznego opanowania wiedzy i umiejętności, biegłość w wykonywaniu zadań, także nietypowych oraz zastosowanie umiejętności w sytuacjach nowych.

Stopień dobry: 4 (db) – Oznacza systematyczny wysiłek i wkład i wkład pracy na rzecz osiągnięcia poziomu wiedzy i umiejętności, który umożliwia sprawne posługiwanie się nabytą wiedzą przy rozwiązywaniu zadań typowych.

Stopień dostateczny: 3 (dst) – Oznacza wysiłek i wkład pracy umożliwiający opanowanie podstawowego zakresu wiedzy i umiejętności i posługiwanie się nimi przy rozwiązywaniu zadań typowych, dopuszcza się wskazówki naprowadzające ze strony nauczyciela.

Stopień dopuszczający: 2 (dop) – Oznacza wysiłek i wkład pracy, który pozwala na wykonanie łatwych zadań, również z pomocą nauczyciela.

Stopień niedostateczny: 1 (ndst) – Oznacza poziom umiejętności ucznia uniemożliwiający dalszą naukę.

2. Ocenianie kształtujące (OK)

Ocena kształtująca jest stosowana w procesie uczenia się na etapie poznawania nowych wiadomości, nabywania umiejętności i sprawdzania osiągnięć. Jest wyrażana w postaci informacji zwrotnej, opisowej, w formie ustnej lub pisemnej (bez oceny w stopniu) . Może mieć formę samooceny lub oceny koleżeńskiej. Ocenie kształtującej mogą podlegać: wypowiedź ustna, kartkówka, sprawdzian, praca kontrolna i inne formy pracy ucznia.

Elementami oceniania kształtującego są:

Cele lekcji:

- Nauczyciel określa cele lekcji i formułuje je w języku zrozumiałym dla ucznia.
- Sprawdza, czy uczniowie rozumieją cele (na początku zajęć) i czy zostały osiągnięte (pod koniec zajęć).
- Uczniowie mogą uczestniczyć w ich formułowaniu.

Wymagania, zwane także „NaCoBeZu”:

- Są to kryteria osiągania celów (również oceny), czyli na co będziemy zwracać uwagę?
- Formułowane są na podstawie celów.
- Informują ucznia o tym, co nauczyciel będzie sprawdzał i oceniał.
- Są dopasowywane do możliwości klasy i wymogów konkretnego zadania.

2. Kartkówki - w których sprawdzana jest zawartość merytoryczna wiadomości z trzech ostatnich tematów lekcyjnych. Kartkówki nie muszą być zapowiadane i będą pisane jednokrotnie. W semestrze dwie kartkówki będą podlegały ocenie opisowej.
3. Kontrola prowadzenia zeszytu przedmiotowego. Przy kontroli bierze się pod uwagę kompletność wpisów tematów lekcyjnych, notatek i prac domowych, estetykę prowadzenia zeszytu. Nauczyciel poprawia błędy ortograficzne i stylistyczne.
4. Za aktywność na lekcji uczeń może otrzymać plus. Za pięć plusów uczeń otrzymuje ocenę bardzo dobrą.

Za udział w konkursach uczeń otrzymuje ocenę cząstkową 6.

5. Uczeń dwa razy w semestrze może zgłosić brak przygotowania do lekcji. Fakt ten zostaje odnotowany w dzienniku i nie wpływa na ocenę semestralną lub roczną. Po wykorzystaniu ustalonego limitu, każdorazowo uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną
6. Uczeń ma prawo poprawić ocenę niedostateczną ze sprawdzianu do dwóch tygodni po jej otrzymaniu.

W przypadku, gdy uczeń nie pisał sprawdzianu (nieobecność w szkole) zobowiązany jest do jego napisania w terminie ustalonym przez nauczyciela przedmiotu. Sprawdziany są obowiązkowe, sprawdzają opanowanie materiału przez ucznia. Poprawa sprawdzianów odbywa się na konsultacjach indywidualnych.

7. Nie odpytuje się ucznia po dłuższej nieobecności w szkole, chyba, że uczeń sam zgłosi się do odpowiedzi.
8. Zapisywanie poprawionych ocen w dzienniku. Poprawioną ocenę ze sprawdzianu piszemy po łamanej np.1/3.

9. Uczeń przyłapany na ściąganiu podczas pracy pisemnej, otrzymuje ocenę niedostateczną, której nie może poprawić. Za ściąganie uważa się korzystanie z podręcznika, zeszytu i innych materiałów pisanych (ściągi) oraz wypowiedzi innych uczniów.
10. Sprawdzone i ocenione prace pisemne, uczeń otrzymuje do wglądu w dniu otrzymania oceny. Oceny są jawne dla ucznia i jego rodziców.
11. Na koniec semestru nie przewiduje się żadnych sprawdzianów poprawkowych czy zaliczeniowych..
12. Praca w grupie.
Ocenę za pracę w grupie może otrzymać cała grupa lub indywidualni uczniowie.
Ocenie podlegają umiejętności:
 - planowania i organizowania pracy grupowej
 - efektywnego współdziałania
 - wywiązywania się z powierzonych ról
 - rozwiązywania problemów w twórczy sposób.

Wszystkie otrzymane przez ucznia oceny są wpisywane do dziennika lekcyjnego.

SPOSOBY DOSTOSOWANIA WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH NA LEKCJACH PRZYRODY

Dostosowanie wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia ze względu na opinię lub orzeczenie wydane przez PPP :

- naukę **nazw geograficznych, definicji , terminologii z dziedziny biologii chemii i fizyki**, rozłożyć w czasie, często przypominać i utrwalać,
- w czasie sprawdzianów zwiększyć ilość czasu na rozwiązanie zadań, można ograniczyć liczbę zadań, bądź przykładów w zadaniu. W indywidualnych przypadkach uczeń może otrzymać inną pracę, jednak zależy to od sytuacji, dostosowanie jest dyskretne, by uczeń nie czuł się gorszy czy wyśmiewany.
- na zajęciach dydaktyczno – wyrównawczych przed sprawdzianem uczeń ma możliwości dodatkowego przećwiczenia podobnych zdań do tych na sprawdzianie.
- podczas pisania sprawdzianu udzielana jest dyskretna pomoc, wyjaśnianie polecenia. Możliwość dopytania ustnego.
- nie wrywać do natychmiastowej odpowiedzi, przygotować wcześniej zapowiedzią, że uczeń będzie pytany,
- w trakcie rozwiązywania zadań tekstowych sprawdzać, czy uczeń przeczytał treść zadania i czy prawidłowo ją zrozumiał, w razie potrzeby udzielać dodatkowych wskazówek,
- można też dać uczniowi do rozwiązania w domu podobne zadania.
- podczas kartkówek wydłużyć czas na oddanie lub napisanie kartkówki, ograniczyć liczbę zadań, bądź przykładów w zadaniu. Podczas pisania udzielać dyskretnej pomocy, wyjaśniać polecenia. Dopuszcza się możliwość korzystania z notatek z lekcji.
- uwzględniać trudności związane z **czytaniem map, określaniem kierunków, interpretowaniem wykresów i schematów, przedstawianiem cyfr**, itp.
- materiał sprawiający trudność dłużej utrwalać, dzielić na mniejsze porcje,

Lp.	PROBLEM	PROPOZYCJA ROZWIĄZANIA
1.	Uczeń nie potrafi wskazać na mapie ściennej obiektów odnalezionych w atlasie (zmiana płaszczyzny	<ul style="list-style-type: none"> • nie pytać ucznia przy mapie tylko przy atlasie, najlepiej na siedząco • umożliwić podczas lekcji dojście do mapy uczniom z

	przeniesienia).	dalszych ławek
2.	Kłopoty z czytaniem długiego tekstu.	<ul style="list-style-type: none"> • angażujemy różne zmysły w odbiorze wiadomości, gestykując, pokazując kształty, • wyróżnianie innym kolorem (inną czcionką) definicji i ważnych informacji do zapamiętania • skracać polecenia • jeśli to możliwe zastępować opis filmem lub prezentacją multimedialną
3.	Trudności w rozumieniu dłuższych wypowiedzi słownych i poleceń nauczyciela.	<ul style="list-style-type: none"> • stosujemy naprzemienną aktywność /praca nauczyciela, praca ucznia – ćwiczenia w pisaniu, słuchaniu, pokaz / • wykorzystywanie zabawnych skojarzeń (podczas prezentacji materiału oraz robienia notatek) • notatka dwu – trzy zdaniowa
4.	Uczeń myli podobne znaki (np. źle odczytuje mapę).	<ul style="list-style-type: none"> • dać więcej czasu • wykonać z uczniem ćwiczenia w samodzielnym rysowaniu znaków topograficznych • przypominać o sprawdzaniu poprawności odpowiedzi
5.	Trudności w posługiwaniu się mapą i skalą.	<ul style="list-style-type: none"> • zaczynamy od prostych przykładów np. rysunku ławki, zeszytu • wykorzystać mapę topograficzną najbliższej okolicy
6.	Trudności z czytaniem legend na mapie.	<ul style="list-style-type: none"> • zabawa w skojarzenia (znak – opis naturalny)
7.	Zaburzona orientacja na mapie i w terenie.	<ul style="list-style-type: none"> • zabawa w terenie z wykorzystaniem planu
8.	Trudności z rozpoznawaniem i wskazywaniem kierunków stron świata.	<ul style="list-style-type: none"> • stosowanie wierszyków, które ułatwiają zapamiętywanie treści np. Na Ekranie Siedzi Wrona • zaszyfrowane obrazki • zabawa z kierunkami
9.	Trudności z zapamiętywaniem terminologii.	<ul style="list-style-type: none"> • wprowadzać w nauczaniu metody aktywne, angażujące jak najwięcej zmysłów (ruch, dotyk, wzrok, słuch), używać wielu pomocy dydaktycznych, urozmaicać proces nauczania • w czasie odpowiedzi ustnych dyskretnie wspomagać, dawać więcej czasu na przypomnienie, wydobyć z pamięci nazw, terminów, dyskretnie naprowadzać
10.	Trudności z rysowaniem profilu hipsometrycznego.	<ul style="list-style-type: none"> • wykonać z uczniami model wzniesienia z plasteliny z zaznaczeniem poziomicy i przeniesieniem ich na płaszczyznę
11.	Kłopoty z uczeniem pamięciowym, np. wymienianie po kolei planet Układu Słonecznego.	<ul style="list-style-type: none"> • uczyć metodą skojarzeń (np. Moja Wiecznie Zapracowana Mama Jutro Sama Usmaży Naleśniki- <i>Merkury, Wenus, Ziemia, Mars, Jowisz, Saturn, Uran, Neptun</i>)
12.	Kłopoty z określaniem położenia geograficznego.	<ul style="list-style-type: none"> • krojenie jabłek • rysowanie na globusach indukcyjnych
13.	Trudności z zapamiętywaniem dat, wydarzeń według chronologii i sekwencyjności.	<ul style="list-style-type: none"> • zapamiętać np. wysokość szczytów jak numer telefonu
14.	Nieczytelne pismo.	<ul style="list-style-type: none"> • dać uczniowi więcej czasu na pisanie, zezwolić na odrabianie części prac domowych na komputerze
15.	Trudności z koncentracją na lekcji.	<ul style="list-style-type: none"> • uczeń nie powinien siedzieć w ostatnich ławkach • urozmaicać zajęcia poprzez stosowanie metod aktywizujących • stale obserwować ucznia i w razie potrzeby pobudzać do działania

16.	Niskie poczucie własnej wartości spowodowane częstymi niepowodzeniami.	<ul style="list-style-type: none"> • stwarzać sytuacje, w których uczeń ma okazję otrzymania wzmocnienia (unikac tworzenia niezdrowych przywilejów)
-----	--	--

O BOWIĄZKOWE WYPOSAŻENIE UCZNIA NA ZAJĘCIACH

Podręcznik, zeszyt, zeszyt ćwiczeń, przybory do pisania, ołówek, linijka, gumka, kredki, klej, nożyczki.

ZASADY POPRAWIANIA OCEN ŚRÓDROCZNYCH I ROCZNYCH

O podwyższenie oceny śródrocznej i rocznej uczeń może się starać po :

- przystąpieniu do testu ułożonego przez nauczyciela przedmiotu
- następnie do odpowiedzi ustnej połączonej z pokazem przy mapie
- odpowiedź ustna może odbywać się w obecności wychowawcy lub rodzica
- aby uzyskać wyższą ocenę z przedmiotu należy uzyskać z testu 70 % poprawnych odpowiedzi, a następnie udzielić wyczerpujących odpowiedzi ustnych. Nie przekroczenie progu 70% poprawnych odpowiedzi z testu nie uprawnia ucznia do odpowiedzi ustnej, a tym samym do podwyższenia oceny z przedmiotu.

Minimum z przyrody, które uczeń musi uzyskać, aby otrzymać ocenę pozytywną:

- oceny pozytywne z 3 sprawdzianów w semestrze,
- ocena z odpowiedzi ustnej
- oceny pozytywne z 3 zadań domowych
- prowadzenie zeszytu i zeszytu ćwiczeń